

1. Ismertesse a dísznövénytermesztés fogalmát, feladatát, felosztását! Csoportosítsa a dísznövényeket élettartam, termesztési (szaporítási) mód és hely, valamint felhasználás szerint! Mondjon egy-két növény példát minden csoporthoz!

**Kulcsszavak, fogalmak:**

**Fogalma:** a külső területek és belső terek díszítésére alkalmas növények termesztése, kertészeti ágazat.

**Feladata:** igények kielégítése mennyiségben és minőségben, félkész áru (szaporítóanyag) vagy készáru (dísznövények) előállításának közvetlen felhasználásra (parképítés, virágkötészet) vagy további feldolgozásra (szárazvirág).

**Felosztása:**

- Szabadföldi termesztés: egynyári, kétnyári és évelő dísznövények termesztése, díszfaiskola (lombhullató vagy örökzöld díszfák és cserjék termesztése),
- Növényházi termesztés: szaporítóanyag termesztés, cserepes levél- és virágzó dísznövények termesztése, vágottvirág és vágottzöld termesztés, hajtás.

**Dísznövények csoportosítása** (egy-két növény példával):

- Élettartam szerint: egynyári, kétnyári, évelő növények.
- Termesztési mód szerint: magvetéssel vagy ivartalanul szaporítandó növények (tőosztás, dugványozás, bujtás, oltás, szemzés, természetes szaporítóképletek, merisztéma szaporítás).
- Termesztési hely szerint: szabadföldön és zárt termesztőberendezésben termesztett dísznövények.
- Felhasználás szerint: kiültetés parkokba, virágágyakba vagy edényekbe (egy- és kétnyáriak, évelők), sövénynek (cserjék), szoliternek, utak mentén fasorokba (díszfák), belső terek díszítése (cserepes növények), virágkötészeti felhasználás (vágott virágok). A zöldfelületek tisztítják a levegőt, csökkentik a por- és zajártalmat, páradús klímát teremtenek.

2. **Mi az egy- és kétnyári dísznövények fogalma? Jellemezze a virágágyak, balkonládák és edények beültetésére alkalmas egy- és kétnyári dísznövényeket! Soroljon fel növényi példákat a különböző felhasználási lehetőségeikre! Ismertesse az egy- és kétnyári dísznövények virágpalánta előállítási technológiáját!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

**Fogalmak:** az egynyáriak egy, a kétnyáriak két tenyészidőn belül fejlesztik ki vegetatív és generatív szerveiket (majd többnyire elpusztulnak).

**Jellemzésük:** tartósan virágoznak májustól a fagyokig, élénk, egységes színfoltot adnak, viráguk a lombzat fölött nyílik, vagy a levélzet díszít, jól bokrosodnak, a talajt jól takarják, jól tisztulnak, az elnyílt virágok, vagy termések nem csúfítanak, nem gyomosítanak.

**Felhasználásuk:** növényi példák felsorolása virágágyi kiültetésre színfoltnak, szegélynek, szoliternek, sírokra, balkonládába, köedényekbe.

**Szaporításuk:** magvetéssel vagy dugványozással.

Egynyáriak:

- Korai magvetése december-januárban, a középkorai magvetésüké február-márciusban természetberendezésben, szaporítóládába (szórva vagy szemenként), műanyag tálcába (szemenként) vagy cserépbe. Tűzdelés, cserepezés, ápolási munkák (öntözés, tápoldatozás, gyommentesítés, növényvédelem). A májusi kiültetés előtt edzés.
- Újabban „palántagyárakban” történik a nagy mennyiségű növényanyag előállítása.
- Késői magvetés áprilisban hidegágyba, fűtetlen fóliába, szabadföldbe, tűzdelés nélkül.
- Dugványozáshoz az egynyári anyanövények becserpezése, telettete. Tél végén dugványvágás, cserepezés, májusi fagyok után kiültetés. Kétnyáriaknál nem jellemző szaporításmód (esetleg a szegfűket).

Kétnyáriak:

- A lassú fejlődésű, hosszú tenyészidejű kétnyáriak magvetése május-júniusban, a gyors fejlődésű rövid tenyészidejűeké június-júliusban hidegágyba.
- Ősszel átültetés nevelőágyba vagy a végleges helyükre.
- Télen fagyvédelem (fenyőhajtások, falomb).

**3. Jellemezze a vágott virágnak alkalmas egy- és kétnyári dísznövényeket! Soroljon fel növényi példákat a felhasználási lehetőségeikre! Ismertesse az egy- és kétnyári dísznövények termesztését vágott virág előállításra!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

**Jellemzésük:** hosszú szárú, nagy dekoratív, esetleg illatos virágú, vázában tartósan virágzó.

**Felhasználásuk:** az egynyári vágott virágok vázatartóssága 3-8 nap (ez nem sok), többségük egész nyáron hozza virágait. A kétnyári vágott virágok virágzása április és június között, az egynyáriak előtt. Szálanként vagy csokrokban forgalmazzák őket, a laza hajtásrendszerűek csokorlazítók (növényi példák felsorolása).

**Termesztésük:**

- Egynyári vágott virágok: szaporítás általában magvetéssel, növényházban január-március között, május elején kiültetés 120 cm széles ágyásokba. Helybevetésük március-áprilisban. A nyár folyamán ápolási munkák: öntözés, gyomlálás, növényvédelem, esetleg hálózás. Szedés bimbós vagy kinyílt állapotban (fajtól függően). Oszályozás, kötegelés, felszívítás.
- Kétnyári vágott virágok: szaporításuk magvetéssel hidegágyba, a hosszú tenyészidejűeket május-júniusban, a rövid tenyészidejűeket június-júliusban. Ősszel átültetés ágyásokba. Télen fagyvédelem biztosítása. Szedés bimbós vagy kinyílt állapotban (fajtól függően). Oszályozás, kötegelés, felszívítás. A kétnyári szegfű és a törökszegfű dugványozással is szaporítható.